

# MỘT SỐ GIẢI PHÁP ĐỔI MỚI PHƯƠNG THỨC LÃNH ĐẠO CỦA ĐẢNG ĐỐI VỚI TÒA ÁN TRONG HOẠT ĐỘNG XÉT XỬ

**TRẦN VIỆT DŨNG\***

*Ngày nhận bài: 12/04/2017*

*Ngày phản biện: 14/09/2017*

*Ngày đăng bài: 30/09/2017*

## **Tóm tắt:**

Trong những năm vừa qua, phương thức lãnh đạo của Đảng đối với Tòa án có nhiều đổi mới, góp phần bảo đảm cho Tòa án thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ theo quy định của pháp luật. Tuy nhiên, bên cạnh những thành tựu đã đạt được, phương thức lãnh đạo của Đảng đối với Tòa án trong hoạt động xét xử vẫn còn một số tồn tại, vướng mắc nhất định, làm ảnh hưởng đến vai trò lãnh đạo của Đảng, cũng như chất lượng hoạt động xét xử của Tòa án. Trong bài viết này, tác giả phân tích một số tồn tại, vướng mắc trong việc thực hiện phương thức lãnh đạo của Đảng đối với Tòa án trong hoạt động xét xử, trên cơ sở đó đề xuất một số giải pháp đổi mới phương thức lãnh đạo của Đảng đối với Tòa án trong hoạt động xét xử.

## **Từ khóa:**

Đảng, Tòa án, phương thức lãnh đạo, hoạt động xét xử.

## **Abstract:**

In recent years, the Party's leadership modality to the courts has been much improved, contributing to ensuring that the courts perform their functions and tasks as prescribed by law. However, besides the achievements that have been made, the Party's leadership modality to the courts in the trial activities still remains some of limitations, thus affecting the Party's leadership role as well as the quality of the court's trial activities.

In this article, the author analyzes some of the limitations in implementing the Party's leadership modality to the courts in trial activities, and then propose some solutions to renovate the Party's leadership modality to the courts in trial activities.

## **Keywords:**

Party, Court, leadership modality, trial activity.

## **1. Một số tồn tại, vướng mắc trong việc thực hiện phương thức lãnh đạo của Đảng đối với Tòa án trong hoạt động xét xử**

Trong những năm vừa qua, phương thức lãnh đạo của Đảng đối với Tòa án trong hoạt động xét xử còn một số tồn tại, vướng mắc như sau:

---

\* ThS., Trường Đại học Luật, Đại học Huế; Email: vietdungluat@yahoo.com.vn

*Thứ nhất, chưa giải quyết tốt mối quan hệ giữa nguyên tắc Đảng lãnh đạo và nguyên tắc độc lập xét xử của Tòa án*

Trong Hiến pháp năm 2013, có hai nguyên tắc hiến định liên quan đến phương thức lãnh đạo của Đảng đối với Tòa án trong hoạt động xét xử: Nguyên tắc “Đảng lãnh đạo” và nguyên tắc “độc lập xét xử của Tòa án”. Trong hoạt động xét xử của Tòa án, hai nguyên tắc này có mối quan hệ chặt chẽ với nhau, tác động qua lại lẫn nhau. Tuy nhiên, về mặt lý luận và thực tiễn, mối quan hệ giữa hai nguyên tắc này vẫn còn những tồn tại, vướng mắc chưa được giải quyết triệt để.

Về mặt lý luận, còn có những quan điểm khác nhau về mối quan hệ giữa nguyên tắc Đảng lãnh đạo và nguyên tắc độc lập xét xử của Tòa án. Có quan điểm cho rằng: *“Về mặt lý luận thì hoạt động lãnh đạo của Đảng không ảnh hưởng đến sự độc lập của Tòa án vì mọi hoạt động lãnh đạo của Đảng phải bảo đảm phù hợp với quy định của pháp luật.”*<sup>1</sup>.

Tuy nhiên, có quan điểm khác lại cho rằng: *“Xét về mặt hình thức thì có vẻ hai nguyên tắc này mâu thuẫn với nhau: đã “độc lập” thì tại sao lại cần có “lãnh đạo”? “lãnh đạo” có làm triệt tiêu “độc lập” hay không?”*<sup>2</sup>.

Về mặt thực tiễn, chúng ta chưa giải quyết tốt mối quan hệ giữa nguyên tắc Đảng lãnh đạo và nguyên tắc độc lập xét xử của Tòa án, do đó đã làm ảnh hưởng đến vai trò lãnh đạo của Đảng và sự độc lập của Tòa án trong hoạt động xét xử. Thực tiễn cho thấy, đã xảy ra tình trạng một số cấp ủy đảng ở địa phương buông lỏng sự lãnh đạo của Đảng hoặc can thiệp trái pháp luật vào hoạt động xét xử của Tòa án, làm ảnh hưởng đến nguyên tắc độc lập xét xử của Tòa án.

*Thứ hai, các quy định về phương thức lãnh đạo của Đảng đối với Tòa án trong xét xử chưa được cụ thể, rõ ràng*

Hiện nay, chưa có văn bản pháp luật nào quy định cụ thể về phương thức lãnh đạo của Đảng đối với các cơ quan nhà nước, trong đó có Tòa án. Cơ sở pháp lý duy nhất cho sự lãnh đạo của Đảng đối với các cơ quan nhà nước, trong đó có Tòa án là Điều 4 Hiến pháp năm 2013. Tuy nhiên, những quy định của Điều 4 Hiến pháp năm 2013 về sự lãnh đạo của Đảng chỉ mang tính định hướng, chung chung, chưa có quy định cụ thể về phương thức lãnh đạo của Đảng.

Phương thức lãnh đạo của Đảng đối với Tòa án trong hoạt động xét xử chủ yếu dựa trên Chỉ thị số 52-CT/TW ngày 16/3/2000 của Bộ Chính trị về phạm vi trách nhiệm, quyền hạn giữa các cấp ủy đảng với Đảng ủy Công an, Ban cán sự đảng Viện Kiểm sát nhân dân, Ban cán sự đảng của Tòa án nhân dân trong công tác bảo vệ đảng và xử lý tội phạm liên quan đến

---

<sup>1</sup> Lê Hồng Hạnh và Đặng Công Cường (2015), *Độc lập tư pháp ở Việt Nam và tiêu chí đánh giá*, Nxb Hồng Đức, Hà Nội, tr.178.

<sup>2</sup> Nguyễn Văn Hiện (2005), *Đổi mới sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác tòa án hiện nay*, Tạp chí Cộng sản, số 17, tr38.

cán bộ. Theo quy định của Chỉ thị số 52-CT/TW, các tổ chức đảng có thẩm quyền cho ý kiến chỉ đạo, định hướng xử lý các vụ án liên quan đến cán bộ đảng viên cấp cao, các vụ án nghiêm trọng, phức tạp về chính trị, kinh tế, xã hội, các vụ án tham nhũng có liên quan đến cán bộ thuộc diện quản lý của các cấp ủy Đảng<sup>3</sup>.

Tuy nhiên, các tổ chức đảng có thẩm quyền ở Trung ương chưa có hướng dẫn cụ thể về việc xác định thế nào là vụ án nghiêm trọng, phức tạp về chính trị, kinh tế, xã hội cần báo cáo và xin ý kiến chỉ đạo của cấp ủy đảng khi xét xử, cũng như quy trình xin ý kiến và chỉ đạo của cấp ủy đảng về xử lý các vụ án thuộc loại này. Nhiều cấp ủy đảng ở địa phương chưa xây dựng cơ chế phối hợp chỉ đạo việc xử lý các vụ án nghiêm trọng, phức tạp, do đó trong thực tiễn cả Tòa án và cấp ủy đảng đều lúng túng trong việc xin ý kiến và chỉ đạo hoạt động xét xử các vụ án cụ thể, dẫn đến việc *“Tòa án có thể tùy tiện xin ý kiến chỉ đạo của cấp ủy hoặc cấp ủy tùy tiện yêu cầu Tòa án báo cáo và chỉ đạo các vụ án cụ thể”*<sup>4</sup>.

Một ví dụ chứng minh cho sự tùy tiện xin ý kiến của cấp ủy đảng đối với việc giải quyết vụ án cụ thể, được Phó Viện trưởng Viện Kiểm sát nhân dân Nghệ An đưa ra khi đề nghị *“phải báo cáo thường trực tình uy”* về một vụ án mà các cơ quan tiến hành tố tụng đã có cuộc họp liên ngành và thống nhất việc truy tố, xét xử theo hướng kết tội bị cáo, nhưng Tòa án đã tuyên bị cáo vô tội<sup>5</sup>.

Ví dụ nêu trên cũng cho thấy, trong thực tiễn giải quyết các vụ án, khi các cơ quan tiến hành tố tụng có quan điểm trái ngược nhau thì vụ án đó được giải quyết theo hướng xin chủ trương của cấp ủy đảng ở địa phương. Tình trạng này đã trở thành một thông lệ. Chính thông lệ này đã dẫn đến *“Đảng (trực tiếp là cơ quan của Đảng) đã hạn chế sự độc lập của Tòa án trong việc giải quyết những vụ án cụ thể”*<sup>6</sup>.

*Thứ ba, các tổ chức đảng ở trong hệ thống tòa án được tổ chức khá phức tạp và không thống nhất*

Theo quy định hiện hành, Đảng bộ Tòa án nhân dân tối cao gồm các tổ chức đảng ở các đơn vị trực thuộc Tòa án nhân dân tối cao và 3 đảng bộ cấp cơ sở tại Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội, Tòa án nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng, Tòa án nhân dân cấp cao tại thành phố Hồ Chí Minh. Đảng bộ Tòa án nhân dân tối cao là cấp ủy cấp trên trực tiếp của 3 đảng bộ cơ sở tại các Tòa án cấp cao nêu trên.

---

<sup>3</sup> Xem: Đảng Cộng sản Việt Nam, *Chỉ thị số 52-CT/TW ngày 16/3/2000 của Bộ Chính trị về phạm vi trách nhiệm, quyền hạn giữa các cấp ủy đảng với Đảng ủy Công an, Ban cán sự đảng Viện Kiểm sát nhân dân, Ban cán sự đảng Tòa án nhân dân trong công tác bảo vệ Đảng và xử lý các tội phạm liên quan đến cán bộ, đảng viên*”.

<sup>4</sup> Lưu Tiến Dũng (2011), *Những vấn đề về độc lập xét xử trong quá trình xây dựng nhà nước pháp quyền ở nước ta*, Luận án Tiến sĩ Luật học, Viện Khoa học Xã hội và Nhân văn, tr 87.

<sup>5</sup> Xem: Lưu Tiến Dũng (2012), *Độc lập xét xử trong Nhà nước pháp quyền ở Việt Nam*, Nxb Tư pháp, Hà Nội, tr 120.

<sup>6</sup> Lê Hồng Hạnh và Đặng Công Cường (2015), *Độc lập tư pháp ở Việt Nam và tiêu chí đánh giá*, Nxb Hồng Đức, Hà Nội, tr.178.

Trong lúc đó, Đảng bộ Tòa án nhân dân cấp tỉnh trực thuộc đảng ủy khối các cơ quan cấp tỉnh. Đảng ủy Tòa án nhân dân cấp tỉnh là đảng ủy cơ sở, chịu sự lãnh đạo của đảng ủy khối cơ quan cấp tỉnh. Đảng bộ cơ sở của Tòa án nhân dân cấp huyện do cấp ủy cấp huyện quyết định thành lập. Đảng ủy Tòa án nhân dân cấp huyện là đảng ủy cơ sở, chịu sự lãnh đạo của cấp ủy cấp huyện<sup>7</sup>.

Như vậy, hiện nay các tổ chức đảng trong hệ thống tòa án được tổ chức khá phức tạp và không thống nhất làm ảnh hưởng đến việc thực hiện phương thức lãnh đạo của Đảng đối với Tòa án nói chung và trong hoạt động xét xử nói riêng.

*Thứ tư, một số cấp ủy đảng ở địa phương can thiệp trái pháp luật vào hoạt động xét xử*

Một trong những tác động không mong muốn của việc tổ chức đảng của Tòa án nhân dân cấp huyện và Tòa án nhân dân cấp tỉnh trực thuộc các tổ chức đảng ở địa phương là sự can thiệp của cấp ủy đảng ở địa phương vào hoạt động xét xử của Tòa án, làm ảnh hưởng đến nguyên tắc độc lập xét xử của Tòa án. Việc đặt các Tòa án nhân dân cấp huyện và Tòa án nhân dân cấp tỉnh dưới sự lãnh đạo của các cấp ủy đảng ở địa phương làm cho nguyên tắc độc lập xét xử của Tòa án không được thực hiện triệt để, thậm chí *“có lúc, có nơi vai trò lãnh đạo của Đảng bị lợi dụng để can thiệp sâu vào công việc của Tòa án một cách trái pháp luật, sai với chủ trương, đường lối của Đảng”*<sup>8</sup>.

Sự can thiệp của cấp ủy đảng ở địa phương đối với hoạt động xét xử của Tòa án dù được giải thích ở góc độ nào thì đó cũng là sự vi phạm nguyên tắc độc lập xét xử của Tòa án, bởi vì ngay cả khi bản án được tuyên là đúng pháp luật, *“thì đó cũng không phải là kết quả tư duy độc lập của Thẩm phán và Hội thẩm nhân dân mà đó là kết quả của tập thể không có chức năng xét xử”*<sup>9</sup>.

Hoạt động xét xử các vụ án hành chính và các vụ án tham nhũng ở địa phương thường bị chi phối nhiều bởi cấp ủy đảng ở địa phương. Nhiều khi những đương sự trong vụ án hành chính lại là Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh hoặc Chủ tịch Ủy ban nhân dân huyện và những người này thường giữ cương vị Phó Bí thư Tỉnh ủy hoặc Phó Bí thư Huyện ủy. Trong những trường hợp như vậy, chắc chắn các thành viên của Hội đồng xét xử không thể độc lập xét xử, khi người bị kiện lại chính là người lãnh đạo cấp ủy ở địa phương, là người có ảnh hưởng đối với việc tuyển chọn Thẩm phán và bầu cử Hội thẩm nhân dân. Mặc dù về nguyên tắc, các cấp ủy đảng ở địa phương thường đưa ra sự chỉ đạo mang tính chất đường lối xét xử và yêu cầu Tòa án *“tham khảo ý kiến”*, tuy nhiên trên thực tế, các Thẩm phán và các Hội thẩm nhân

---

<sup>7</sup> Xem: Đảng cộng sản Việt Nam, *Thông báo số 211-TB/TW, ngày 10/9/2015 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về tổ chức đảng, Ban cán sự đảng trong các Tòa án nhân dân.*

<sup>8</sup> Lê Hồng Hạnh và Lê Thị Nhân (2014), *Tổ chức đảng các cấp và vấn đề độc lập của Tòa án, Thẩm phán*, Tạp chí Pháp luật và phát triển, số 5-6, tr 72.

<sup>9</sup> Trần Văn Dũng (2015), *Chính quyền địa phương và những tác động đối với nguyên tắc độc lập tư pháp*, Tạp chí Pháp luật và phát triển, số 3, tr 60.

dân luôn có áp lực khi xét xử các vụ án liên quan đến lãnh đạo cấp ủy đảng ở địa phương, dẫn đến những sai sót nhất định trong hoạt động xét xử. Theo Báo cáo khảo sát nhu cầu của Tòa án nhân dân cấp huyện trên toàn quốc trong khuôn khổ dự án VIE 02/015 do Bộ Tư pháp chủ trì thực hiện, có đến 25,56% thẩm phán được khảo sát đã cân nhắc tới ý kiến của lãnh đạo chính quyền địa phương khi xét xử các vụ án<sup>10</sup>.

Các bị cáo trong các vụ án tham nhũng đều là những người có chức vụ, quyền hạn, trong đó có nhiều người là cán bộ lãnh đạo của cấp ủy đảng ở địa phương, do đó sự can thiệp của cấp ủy đảng ở địa phương vào hoạt động xét xử vẫn thường xuyên xảy ra. Chỉ riêng ở thành phố Đà Nẵng trong 10 năm (từ năm 2006 đến năm 2016) có 15 vụ án tham nhũng được đưa ra xét xử nhưng vụ việc nào cũng có tác động, can thiệp. Tại hội nghị quán triệt, triển khai Chỉ thị số 50-CT/TW của Bộ Chính trị về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác phát hiện, xử lý các vụ án tham nhũng được tổ chức tại Đà Nẵng, Trưởng Ban Nội chính Thành ủy Đà Nẵng Trần Thanh Vân nói rằng: *“Sau 10 năm tổng kết hoạt động phòng chống tham nhũng, đã xử lý 15 vụ án với 24 bị can về tham nhũng nhưng không có vụ án nào mà không có sự can thiệp, cái này là thực tế, ở góc độ này, góc độ kia can thiệp ít, can thiệp nhiều, gửi gắm, ... đều có cả”*<sup>11</sup>.

Tình trạng can thiệp của cấp ủy đảng ở địa phương vào hoạt động xét xử là nghiêm trọng, tuy nhiên chưa có báo cáo chính thức về các trường hợp này. Về thực trạng này, GS.TS. Phan Trung Lý nêu rõ: *“Báo cáo chính thức của các toà án bị tác động trong quá trình xét xử thì không có. Những tác động này chỉ được thể hiện qua các bản án có sai sót, khi đó cơ quan chức năng vào cuộc tìm ra nguyên nhân và làm rõ có sự can thiệp, tác động hay không... Thỉnh thoảng cũng có một số vụ chính quyền can thiệp như vụ Đồ Sơn thì đã được phơi bày trên công luận... Vụ án Đồ Sơn là một điển hình của việc lãnh đạo địa phương chỉ đạo không đúng quy định trở thành can thiệp bất hợp pháp vào công tác xét xử”*<sup>12</sup>.

Liên quan đến vụ án tham nhũng tại thị xã Đồ Sơn, thành phố Hải Phòng, ngày 7/9/2006, tại Văn phòng Chính phủ, Phó Thủ tướng Trương Vĩnh Trọng đã nghe Bí thư Thành ủy Hải Phòng Nguyễn Văn Thuận báo cáo về vấn đề Thành ủy và Ủy ban nhân dân thành phố Hải Phòng đã có các văn bản mang tính can thiệp vào hoạt động xét xử vụ án này. Phó Thủ tướng Trương Vĩnh Trọng đã yêu cầu lãnh đạo Thành ủy, Ủy ban nhân dân thành phố Hải Phòng làm rõ trách nhiệm các cá nhân liên quan trong việc can thiệp vào vụ án nói

---

<sup>10</sup> Bộ Tư pháp (2007), *Báo cáo khảo sát nhu cầu của Tòa án nhân dân cấp huyện trên toàn quốc*, Dự án VIE 02/015, Nxb Tư pháp, Hà Nội.

<sup>11</sup>Xem: Đoàn Cường (2016), *Có tham nhũng lớn, bí thư Thành ủy phải chịu trách nhiệm*, <http://tuoitre.vn/tin/chinh-tri-xa-hoi/20160513/co-tham-nhung-lon-bi-thu-thanh-uy-phai-chiu-trach-nhiem/1100266.html>. Ngày cập nhật: 15/9/2017.

<sup>12</sup>Xem: Việt Anh (2006), *Can thiệp vào xét xử, vụ Đồ Sơn không phải cá biệt*, <http://vnexpress.net/tin-tuc/thoi-su/can-thiep-va-xet-xu-vu-do-son-khong-phai-ca-biet-2072450.html>. Ngày cập nhật: 15/9/2017.

trên để xử lý, sớm có kết quả báo cáo Thủ tướng<sup>13</sup>. Tuy nhiên, cho đến nay, công luận vẫn chưa được biết về kết quả xử lý những cá nhân có hành vi can thiệp trái pháp luật vào hoạt động xét xử vụ án tham nhũng tại thị xã Đồ Sơn, thành phố Hải Phòng.

## **2. Một số giải pháp hoàn thiện phương thức lãnh đạo của Đảng đối với Tòa án trong hoạt động xét xử**

Thông qua nội dung đã được trình bày ở trên, chúng tôi nhận thấy cần phải thực hiện đồng bộ những giải pháp sau đây nhằm đổi mới phương thức lãnh đạo của Đảng đối với Tòa án trong hoạt động xét xử:

*Thứ nhất, cần giải quyết tốt mối quan hệ giữa nguyên tắc Đảng lãnh đạo và nguyên tắc độc lập xét xử của Tòa án.*

Phương thức lãnh đạo của Đảng đối với Tòa án trong hoạt động xét xử sẽ có hiệu quả cao nếu chúng ta giải quyết tốt mối quan hệ giữa nguyên tắc Đảng lãnh đạo và nguyên tắc độc lập xét xử của Tòa án.

Về nguyên lý, nguyên tắc Đảng lãnh đạo không mâu thuẫn với nguyên tắc độc lập xét xử của Tòa án, do đó mọi sự can thiệp của cấp ủy đảng ở địa phương đối với hoạt động xét xử của Tòa án là thể hiện sự nhận thức không đúng về mối quan hệ giữa hai nguyên tắc này.

Cần nhận thức đúng đắn bản chất của mối quan hệ giữa nguyên tắc Đảng lãnh đạo và nguyên tắc độc lập xét xử của Tòa án là: Đảng lãnh đạo Tòa án trong hoạt động xét xử để Tòa án xét xử đúng người, đúng tội, đúng pháp luật nhưng phải bảo đảm nguyên tắc độc lập xét xử của Tòa án. Khi lãnh đạo Tòa án xét xử, cấp ủy có ý kiến chỉ đạo định hướng giúp cho Tòa án xét xử vụ án kịp thời, đúng pháp luật nhưng không được kết luận những vấn đề về chuyên môn thuộc chức năng xét xử của Tòa án, không được chỉ đạo về tội danh và mức án cụ thể.

*Thứ hai, cần quy định cụ thể, rõ ràng về phương thức lãnh đạo của Đảng đối với Tòa án trong hoạt động xét xử*

Cần xây dựng khung pháp lý cho tổ chức và hoạt động của Đảng, trong đó nêu rõ phương thức lãnh đạo của Đảng đối với các cơ quan nhà nước, trong đó có Tòa án. Trong lúc chưa có những văn bản pháp luật quy định cụ thể về phương thức lãnh đạo của Đảng đối với Tòa án trong hoạt động xét xử, các tổ chức đảng có thẩm quyền cần kịp thời hướng dẫn một số quy định sau đây:

i) Tiêu chí cụ thể để xác định vụ án nghiêm trọng, phức tạp về chính trị, kinh tế, xã hội cần báo cáo và xin ý kiến chỉ đạo của cấp ủy đảng khi xét xử.

---

<sup>13</sup> Xem: Quốc Hưng (2006), *Báo cáo Thủ tướng những cá nhân can thiệp vụ án Đồ Sơn*, <https://vnexpress.net/tin-tuc/phap-luat/bao-cao-thu-tuong-nhung-ca-nhan-can-thiep-vu-an-do-son-2069889.html>. Ngày cập nhật: 15/9/2017.

ii) Quy trình chỉ đạo và cho ý kiến của cấp ủy đảng đối với vụ án mà Tòa án báo cáo và xin ý kiến của cấp ủy khi xét xử.

iii) Nội dung và phạm vi chỉ đạo của các cấp ủy đảng đối với hoạt động xét xử để vừa bảo đảm sự lãnh đạo của Đảng, vừa không làm thay công việc của Tòa án, can thiệp vào hoạt động xét xử của Tòa án.

Việc kịp thời hướng dẫn một số quy định nêu trên sẽ góp phần hoàn thiện phương thức lãnh đạo của Đảng đối với Tòa án, khắc phục tình trạng cấp ủy đảng buông lỏng lãnh đạo hoặc can thiệp không đúng vào hoạt động chuyên môn của Tòa án, làm ảnh hưởng đến nguyên tắc độc lập xét xử của Tòa án.

*Thứ ba, sắp xếp lại các tổ chức đảng trong Tòa án theo hướng chịu sự lãnh đạo thống nhất của Đảng bộ Tòa án nhân dân tối cao*

Để giảm thiểu tình trạng cấp ủy đảng ở địa phương can thiệp trái pháp luật vào hoạt động xét xử của Tòa án, góp phần bảo đảm nguyên tắc độc lập xét xử của Tòa án, cần sắp xếp lại các tổ chức đảng trong Tòa án theo hướng chịu sự lãnh đạo thống nhất của Đảng bộ Tòa án nhân dân tối cao. Theo đó, Đảng bộ Tòa án nhân dân cấp huyện trực thuộc Đảng bộ Tòa án nhân dân cấp tỉnh, Đảng bộ Tòa án nhân dân cấp tỉnh trực thuộc Đảng bộ Tòa án nhân dân tối cao.

Việc sắp xếp lại các tổ chức đảng trong hệ thống Tòa án theo hướng chịu sự lãnh đạo thống nhất của Đảng bộ Tòa án nhân dân tối cao vừa bảo đảm sự lãnh đạo của Đảng đối với tổ chức và hoạt động của Tòa án, đồng thời giải quyết triệt để vấn đề lệ thuộc của Tòa án nhân dân cấp tỉnh và Tòa án nhân dân cấp huyện vào cấp ủy đảng ở địa phương, hạn chế đến mức tối đa sự can thiệp cấp ủy đảng ở địa phương vào hoạt động xét xử, góp phần bảo đảm nguyên tắc độc lập xét xử của Tòa án.

*Thứ tư, cần xử lý nghiêm những cấp ủy đảng và đảng viên có hành vi can thiệp trái pháp luật vào hoạt động xét xử*

Các cấp ủy đảng hoặc đảng viên can thiệp trái pháp luật vào hoạt động xét xử, ngoài việc xử lý theo quy định của pháp luật, cần phải xử lý kỷ luật theo quy định của Đảng. Các cơ quan nhà nước, các tổ chức đảng có thẩm quyền cần phải làm rõ sự can thiệp trái pháp luật vào hoạt động xét xử ở mức độ như thế nào, hậu quả ra sao để xử lý nghiêm minh theo đúng quy định của pháp luật và quy định của Đảng.

Bên cạnh đó, để bảo đảm tính minh bạch và tạo niềm tin cho nhân dân đối với sự lãnh đạo của Đảng trong hoạt động đấu tranh phòng, chống vi phạm pháp luật, kết quả xử lý những cấp ủy và đảng viên có hành vi can thiệp trái pháp luật vào hoạt động xét xử vụ án cần phải được thông báo rộng rãi trước công luận.

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Việt Anh (2006), *Can thiệp vào xét xử, vụ Đồ Sơn không phải cá biệt*, <http://vnexpress.net/tin-tuc/thoi-su/can-thiep-vao-xet-xu-vu-do-son-khong-phai-ca-biet-2072450.html>. Ngày cập nhật: 15/9/2017.
2. Đoàn Cường (2016), *Có tham nhũng lớn, Bí thư Thành ủy phải chịu trách nhiệm*, <http://tuoitre.vn/tin/chinh-tri-xa-hoi/20160513/co-tham-nhung-lon-bi-thu-thanh-uy-phai-chiu-trach-nhiem/1100266.html>. Ngày cập nhật: 15/9/2017.
3. Bộ Tư pháp (2007), *Báo cáo khảo sát nhu cầu của Tòa án nhân dân cấp huyện trên toàn quốc*, Dự án VIE 02/015, Nxb Tư pháp, Hà Nội.
4. Lưu Tiến Dũng (2012), *Độc lập xét xử trong Nhà nước pháp quyền ở Việt Nam*, Nxb Tư pháp, Hà Nội, tr 120.
5. Lưu Tiến Dũng (2011), *Những vấn đề về độc lập xét xử trong quá trình xây dựng nhà nước pháp quyền ở nước ta*, Luận án Tiến sĩ Luật học, Viện Khoa học Xã hội và Nhân văn, tr 87.
6. Trần Văn Dũng (2015), *Chính quyền địa phương và những tác động đối với nguyên tắc độc lập tư pháp*, Tạp chí Pháp luật và phát triển, số 3, tr 60.
7. Đảng Cộng sản Việt Nam (2000), *Chỉ thị số 52-CT/TW ngày 16/3/2000 của Bộ Chính trị về phạm vi trách nhiệm, quyền hạn giữa các cấp ủy đảng với Đảng ủy Công an, Ban cán sự đảng Viện Kiểm sát nhân dân, Ban cán sự đảng Tòa án nhân dân trong công tác bảo vệ Đảng và xử lý các tội phạm liên quan đến cán bộ, đảng viên*.
8. Đảng Cộng sản Việt Nam (2015), *Thông báo số 211-TB/TW, ngày 10/9/2015 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về tổ chức đảng, ban cán sự đảng trong các Tòa án nhân dân*.
9. Lê Hồng Hạnh và Đặng Công Cường (2015), *Độc lập tư pháp ở Việt Nam và tiêu chí đánh giá*, Nxb Hồng Đức, Hà Nội, tr.178.
10. Lê Hồng Hạnh và Lê Thị Nhân (2014), *Tổ chức đảng các cấp và vấn đề độc lập của Tòa án, Thẩm phán*, Tạp chí Pháp luật và phát triển, số 5-6, tr 72.
11. Nguyễn Văn Hiên (2005), *Đổi mới sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác tòa án hiện nay*, Tạp chí Cộng sản, số 17, tr38.
12. Quốc Hưng (2006), *Báo cáo Thủ tướng những cá nhân can thiệp vụ án Đồ Sơn*, <https://vnexpress.net/tin-tuc/phap-luat/bao-cao-thu-tuong-nhung-ca-nhan-can-thiep-vu-an-do-son-2069889.html>. Ngày cập nhật: 15/9/2017.